

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DDP-1.0530.1.2024
Warszawa, 08 grudnia 2024

ZAWIADOMIENIE O SPOSOBIE ZAŁATWIENIA PETYCJI

Minister Infrastruktury działając na podstawie art. 13 *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach* (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) zawiadamia, że petycja z dnia 29 września 2024 r. w sprawie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce, w zakresie właściwości Ministra Infrastruktury, została rozpatrzona negatywnie.

UZASADNIENIE

Na wstępie należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 20b *ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych* (Dz. U. z 2024 r. poz. 320 i 1222), który obowiązuje w praktycznie niezmienionym brzmieniu od 2010 r. do zarządcy drogi należy także instalacja w pasie drogowym stacjonarnych urządzeń rejestrujących, o których mowa w art. 2 pkt 59 *ustawy - Prawo o ruchu drogowym* (tzw. fotoradarów), obudów na te urządzenia, ich usuwanie oraz utrzymanie zewnętrznej infrastruktury dla zainstalowanych urządzeń (ust. 1). Zarządcy dróg instalują lub usuwają stacjonarne urządzenia rejestrujące lub obudowy na te urządzenia:

- 1) na wniosek Głównego Inspektora Transportu Drogowego (GITD) lub
- 2) z inicjatywy własnej, za zgodą GITD (ust. 2).

Ww. zadania są finansowane przez zarządcę drogi (ust. 3).

Dodatkowo należy zauważyć, że poza zarządcami dróg również straże gminne (miejskie) mogą finansować i realizować zadania m.in. z zakresu instalacji i usuwania w pasie drogowym fotoradarów oraz obudów na nie. Regulacja art. 20b ust. 5 *ustawy o drogach publicznych* nakazuje bowiem odpowiednie zastosowanie przepisów art. 20b ust. 1-3 *ustawy o drogach publicznych* do straży gminnych (miejskich). Ponadto, aby przeciwdziałać instalowaniu fotoradarów w pasie drogowym przez organy lub osoby do tego nieuprawnione, ustawodawca wprowadził w przepisie ww. art. 20b w ust. 6 *ustawy o drogach publicznych* wyraźny zakaz, który obejmuje następujące działania: instalowanie, usuwanie, eksploatawanie (bieżąca obsługa) fotoradarów lub obudów na nie. Zakaz ten nie dotyczy jedynie zarządców dróg, Policji, Inspekcji Transportu Drogowego oraz straży gminnych. Jednocześnie zgodnie z art. 20b ust. 7 *ustawy o drogach publicznych* zarządcy dróg, Policja, Inspekcja Transportu Drogowego oraz straże gminne (miejskie) mogą zlecać w swoim imieniu innym podmiotom instalację, usunięcie a także obsługę techniczną obejmującą naprawę, remont i wymianę fotoradarów oraz obudów na nie. Regulacja ta ma na celu umożliwienie sprawniejszego wykonywania zadań m.in. z zakresu instalacji i usuwania oraz użytkowania fotoradarów. Ww. jednostki mogą zatem zlecić wykonanie tych zadań w swoim imieniu innym podmiotom, zarówno z sektora publicznego, jak i prywatnego. Dodatkowo należy pamiętać, że warunki umieszczania w pasie drogowym stacjonarnych urządzeń rejestrujących określają przepisy *rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla*

znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach. Zgodnie zaś z art. 20c ww. ustawy o drogach publicznych, zapewnienie funkcjonowania stacjonarnych urządzeń rejestrujących oraz obudów na te urządzenia, polegające w szczególności na: zakupie, utrzymaniu i naprawie oraz wynikające z ich bieżącej eksploatacji i obsługi w tym również import danych zarejestrowanych przez te urządzenia oraz montaż urządzeń w zainstalowanych obudowach, należy odpowiednio do:

- 1) Inspekcji Transportu Drogowego (ITD) – w przypadku urządzeń zainstalowanych przez ITD lub zarządcę drogi działającego na wniosek GITD oraz w przypadku obudów urządzeń rejestrujących należących do Policji;
- 2) jednostki samorządu terytorialnego (JST) lub straży gminnej (miejskiej) – w pozostałych przypadkach.

Obowiązujące przepisy ustawy o drogach publicznych pozwalają zatem na instalowanie fotoradarów przez władze samorządowe. Natomiast, resort infrastruktury zwraca uwagę, że czym innym jest możliwość instalacji fotoradarów w pasach drogowych dróg publicznych, a czym innym uprawnienie do kontroli ruchu i naruszeń ujawnionych za pomocą fotoradarów. Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym ujawnianie za pomocą fotoradarów zainstalowanych w pasie drogowym dróg publicznych następujących naruszeń przepisów ruchu drogowego:

- a) przekraczania dopuszczalnej prędkości,
- b) niestosowania się do sygnałów świetlnych

- należy do Inspekcji Transportu Drogowego.

Podkreślić bowiem należy, że ustawą z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o strażach gminnych (Dz. U. poz. 1335) strażnicy gminni (miejscy) zostali pozbawieni uprawnienia do wykonywania kontroli ruchu drogowego wobec kierującego pojazdem naruszającego przepisy ruchu drogowego, w przypadku ujawnienia i zarejestrowania czynu przy użyciu urządzenia rejestrującego (tzn. zarówno urządzenia stacjonarnego tj. fotoradaru jak i za pomocą urządzenia przenośnego).

Podsumowując, zgodnie z obecnym stanem prawnym uprawnienie do automatycznego nadzoru nad ruchem drogowym ma wyłącznie Główny Inspektorat Transportu Drogowego (GITD). Kontrola naruszeń prędkości na drogach krajowych oraz samorządowych odbywa się za pomocą stacjonarnych urządzeń rejestrujących (fotoradarów) oraz odcinkowego pomiaru prędkości w ramach systemu Centrum Automatycznego Nadzoru nad Ruchem Drogowym. Ministerstwo Infrastruktury jest otwarte na współpracę w zakresie montowania fotoradarów w miejscach szczególnie niebezpiecznych, wskazanych przez władze samorządowe. Już teraz takie urządzenia są umieszczane na drogach lokalnych, jest też możliwość zawierania porozumień pomiędzy GITD a władzami samorządowymi, obejmujących podział kosztów ich montażu. Niemniej jednak resort infrastruktury, mając na uwadze troskę o bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego, planuje we współpracy z samorządami, podjęcie dodatkowych analiz w zakresie usprawnienia instalacji fotoradarów na drogach samorządowych.

Odnosząc się do kwestii zmiany przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym w zakresie obowiązujących limitów prędkości resort infrastruktury pragnie podkreślić, że w myśl art. 19 ustawy - Prawo o ruchu drogowym, kierujący pojazdem jest obowiązany jechać z prędkością zapewniającą panowanie nad pojazdem, z uwzględnieniem warunków, w jakich ruch się odbywa, a w szczególności: rzeźby terenu, stanu i widoczności drogi, stanu i ładunku pojazdu, warunków atmosferycznych i natężenia ruchu (w tym również natężenia ruchu pieszych). Dyspozycja ww. art.

19 statuuje zasadę prędkości bezpiecznej. Prędkością bezpieczną jest każda prędkość dostosowana do istniejących warunków i sytuacji na drodze, która gwarantuje pełne panowanie nad pojazdem, a równocześnie mieści się w granicach prędkości administracyjnie dopuszczalnej. Ustawodawca bowiem różnicuje obowiązujące na polskich drogach dopuszczalne prędkości. Zostały one ustalone z uwzględnieniem dwóch kryteriów: drogi oraz pojazdu. Należy zauważyć, że na mocy *ustawy z dnia 25 lutego 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym* (Dz.U. z 2021 r. poz. 463) zrezygnowano z dwóch limitów prędkości obowiązujących na obszarze zabudowanym w dzień i w nocy i przyjęto jedną dopuszczalną prędkość w obszarze zabudowanym do 50 km/h. Natomiast poza obszarem zabudowanym prędkość dopuszczalna samochodu osobowego, motocykla lub samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 t wynosi:

- 1) 140 km/h na autostradzie;
- 2) 120 km/h na drodze ekspresowej dwujezdniowej;
- 3) 100 km/h na drodze ekspresowej jednojezdniowej oraz na drodze dwujezdniowej co najmniej o dwóch pasach przeznaczonych dla każdego kierunku ruchu;
- 4) 90 km/h na pozostałych drogach.

W ocenie resortu infrastruktury kierujący pojazdem przede wszystkim jest obowiązany zawsze jechać z prędkością zapewniającą panowanie nad pojazdem, z uwzględnieniem wszelkich warunków panujących na drodze i w jej otoczeniu. Obecnie resort infrastruktury nie planuje prac legislacyjnych zmierzających do zmiany zasad w zakresie dopuszczalnych prędkości obowiązujących na polskich drogach.

Odnosząc się zaś do ilości funkcjonujących w Polsce fotoradarów, informuję, że w ramach projektu pn. Zwiększenie skuteczności i efektywności systemu automatycznego nadzoru nad ruchem drogowym, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej zainstalowano 39 nowych odcinkowych pomiarów prędkości, 26 fotoradarów w nowych lokalizacjach, 24 systemy nadzorujące skrzyżowania oraz przejazdy kolejowo-drogowe a także wymieniono 247 najstarszych i najbardziej wyeksploatowanych fotoradarów. CANARD zarządza teraz ok 600 stacjonarnymi urządzeniami rejestrującymi. Nowe lokalizacje wybrano spośród 290 miejsc o najwyższym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Ponadto resort infrastruktury informuje, że realizowane jest także rozszerzenie ww. systemu o dodatkowe lokalizacje w ramach inwestycji realizowanej ze środków Krajowego Planu Odbudowy. W ramach inwestycji E.2.2.1 Inwestycje w bezpieczeństwo transportu zainstalowanych zostanie 128 urządzeń do automatycznego nadzoru nad ruchem drogowym. W związku ze zidentyfikowaną koniecznością poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach szybkiego ruchu część urządzeń zostanie zainstalowana na autostradach i drogach ekspresowych, pozostałe urządzenia znajdą się na uzupełniających drogach krajowych.

Natomiast w zakresie oznakowania fotoradarów znakiem D-51 oraz ich lokalizacji w pasach drogowych dróg publicznych resort infrastruktury potwierdza, że zgodnie z przepisami *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach* (Dz. U. z 2019 r. poz. 2311, z późn. zm.) znak D-51 „automatyczna kontrola prędkości” stosuje się w celu poinformowania kierujących pojazdami o lokalizacji stacjonarnego urządzenia rejestrującego kontrolującego i rejestrującego prędkość jazdy (fotoradar). Znak ten m.in. ma na celu zapobieganie nagłemu hamowaniu kierowcy przed samym fotoradarem. Znak D-51 umieszcza się zatem przed fotoradarem w odległości:

- od 100 m do 200 m - na drogach o dopuszczalnej prędkości do 60 km/h,

- od 200 m do 500 m - na drogach o dopuszczalnej prędkości powyżej 60 km/h, z wyjątkiem dróg ekspresowych i autostrad,
- od 500 m do 700 m - na drogach ekspresowych i autostradach.

Przepisy ww. rozporządzenia w pkt 14.6.2.1 załącznika nr 4 określają, że przed wskazaniem miejsca stacjonarnego urządzenia przeprowadza się analizę stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego, która powinna obejmować informacje o:

- liczbie i rodzaju zdarzeń drogowych oraz ofiar z podziałem na zabitych i rannych za okres ostatnich 3 lat lub okres krótszy, jeżeli takie dane nie są dostępne, w szczególności zaistniałych z przyczyn odpowiadających zakresowi prowadzonej rejestracji,
- istniejącej organizacji ruchu w wybranej lokalizacji,
- obowiązującej dopuszczalnej prędkości na drodze w wybranej lokalizacji oraz na odcinku 500 m przed i za lokalizacją, a na obszarze zabudowanym - odpowiednio na odcinku 200 m,
- kategorii i klasie drogi oraz średnim dobowym natężeniu ruchu drogowego w wybranej lokalizacji oraz warunkach widoczności na drodze w odległości do 100 m od tej lokalizacji, w szczególności związanych z ukształtowaniem terenu, zabudowaniami oraz innymi elementami mającymi wpływ na jej ograniczenie,
- obiektach użyteczności publicznej, w szczególności: szkołach, boiskach, obiektach kulturalnych, obiektach kultu religijnego oraz przystankach komunikacji publicznej, znajdujących się w odległości do 500 m od wybranej lokalizacji, oraz innych obiektach położonych w większej odległości, o ile ich specyfika może mieć istotny wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego,
- zainstalowanych na drodze w odległości do 1000 m od wybranej lokalizacji stacjonarnych urządzeniach rejestrujących wraz z informacją o kierunku wykonywanych pomiarów.

W ocenie resortu infrastruktury powyższe przepisy powodują, że zainstalowane stacjonarne urządzenia rejestrujące nie tylko pozwalają na ujawnianie i zapisywanie naruszeń przepisów ruchu drogowego, ale również wpływają na poprawę bezpieczeństwa na drogach skłaniając kierowców do przestrzegania ograniczeń prędkości. Istotne jest, że kierowcy poinformowani o lokalizacji fotoradaru w znacznie mniejszym stopniu powodują niebezpieczne sytuacje poprzez np. gwałtowne hamowanie przed samym fotoradarem. W związku z czym w chwili obecnej MI nie prowadzi prac legislacyjnych w zakresie rezygnacji ze stosowania znaku D-51.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 13 ust. 2 *ustawy o petycjach* sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Z upoważnienia

MINISTRA INFRASTRUKTURY

Agnieszka Krupa

Zastępca Dyrektora

Departamentu Dróg Publicznych

Informacja na temat przetwarzania danych osobowych

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1), informuję, że:

- 1) administratorem Pani/Pana danych osobowych jest minister właściwy do spraw transportu z siedzibą w Warszawie, przy ul. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa, zwany dalej „Administratorem danych”;
- 2) Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia petycji na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572);
- 3) podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest konieczność wypełnienia obowiązków prawnych ciążących na Administratorze danych wynikających z ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. W przypadku wyrażenia przez Panią/Pana zgody na udostępnienie imienia i nazwiska na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego, podstawą prawną przetwarzania jest udzielona zgoda;
- 4) Administrator danych przewiduje możliwość powierzenia przetwarzania danych innym podmiotom świadczącym na rzecz Administratora danych usługi z zakresu IT;
- 5) podanie danych osobowych jest dobrowolne, ale konsekwencją niepodania danych będzie pozostawienie petycji bez rozpoznania zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach;
- 6) posiada Pani/Pan prawo do:
 - żądania dostępu do treści swoich danych osobowych, ich sprostowania lub ograniczenia przetwarzania,
 - wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych w zakresie w jakim przetwarzanie nie wynika z obowiązku prawnego ciążącego na Administratorze danych,
 - cofnięcia zgody i usunięcia danych w zakresie udostępnienia imienia i nazwiska na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego, co jednak nie będzie miało wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem,
 - wniesienia skargi do organu nadzorczego - Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 7) Pani/Pana dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu;
- 8) Pani/Pana dane osobowe w zakresie rozpatrywania petycji będą przechowywane przez Administratora danych przez okres niezbędny do załatwienia sprawy, a następnie przez okres 25 lat, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164), po tym czasie wraz z dokumentacją zostaną przekazane do właściwego archiwum państwowego jako materiał archiwalny;
- 9) dane kontaktowe do Inspektora ochrony danych w Ministerstwie Infrastruktury: Inspektor ochrony danych, Ministerstwo Infrastruktury, ul. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa, adres e-mail: inspektor.RODO@mi.gov.pl. Z Inspektorem ochrony danych można się kontaktować we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania przez Administratora danych Pani/Pana danych osobowych oraz korzystania z praw związanych z tym przetwarzaniem danych.